

*Kto stratil majetok, nestratil veľa.
Kto stratil slobodu, stratil mnoho.
Kto stratil vieru, stratil všetko.*

Zásielku spracovala spoločnosť:
HENRIETTA - direct marketing, s.r.o.
P.O.BOX 1, 820 08 Bratislava 28, „D+4“
POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
820 08 Bratislava 28

SVEDECTVO

vychádza od roku 1991
ročník 29
október 2019
cena 1 euro

10

ČASOPIS TABUIZOVANÝCH FAKTOV

Svedectvo disidenta bez politickej korektnosti

NÁŠ ROZHOVOR

Objavovať odvrátenú tvár Mesiaca či Nežnej revolúcie je fascinujúca úloha. Kým na Mesiaci sa to čiastočne darí, Nežná dodnes zostáva zahalená rúskom tajomstva. Aj zásluhou politickej korektnosti, pretláčanej do spoločnosti záujmovými skupinami. Ale tak, ako pred rokom 1989 sa Anton Selecký vzoprel totalitnému režimu, tak aj dnes odhaľuje skryté zákutia Nežnej revolúcie. Nielenže odvážne vypovedá o svojom živote disidenta za bývalého režimu, ale rovnako odvážne hodnotí vývoj okolo roku 1989 i po ňom. Je predsedom občianskeho združenia Magnificat Slovakia, v rokoch 1977-1990 bol dopisovateľom Rádia Slobodná Európa a Hlasu Ameriky, v rokoch 1979-1980 ho väznili za pokus o ilegálne opustenie republiky; v rokoch 1988-1989 pracoval ako člen Hnutia za občiansku slobodu,

Anton Selecký

Foto archív

v rámci ktorého absolvoval politický súdny proces známy pod názvom Bratislavská päťka. V týchto dňoch vydal knižku Kanál. Anton Selecký, publicista a vydavateľ.

Vaša knižka vyšla tridsať rokov po zmene režimu. Aké pohľadky vás viedli k jej napísaniu?

Keďže sa celý život zaoberám spravodajstvom aj novinárčením, najmä v obdobiach, keď bolo potrebné pre to niečo aj riskovať, považoval som za nevyhnutné vydať sumár informácií a dokumentov spolu so svojimi osobnými zápiskami. Najmä preto, lebo som bol priamym aktérom tohto diania.

Pokračovanie na 10. strane

V čísle	Ján Litecký Šveda Despotická tolerancia	2
	Eva Zelenayová Nezopakujme španielsku tragédiu	3

Zasadala Výkonná rada PV ZPKO	4
Čriepky zo života našich členov	5

Rafael Rafaj Vysvedčenie demokracie	6
Jozef Kollár Kto, od koho a prečo sa má odlúčiť?	7

Juraj Vrábek Jáchymovské peklo	8
Marián Tkáč Vzťah k historickým osobnostiam...	9

Despotická tolerancia

Nedávno som odpovedal na jednu anketovú otázku, prečo liberalizmus nevie vyriešiť súčasné problémy v európskej spoločnosti a svoje tzv. riešenia presadzuje diktátorským neliberálnym spôsobom. Nuž, liberalizmus nevie vyriešiť súčasné problémy z jednoduchého dôvodu: on ich totiž vôbec nerieši, iba presadzuje svoju ideológiu. Dokonca tú najškodlivejšiu aká je možná, ľavičiarstvu, ako treba spasiť celý svet a nastoliť dokonalé dobro. No a ako každý izmus, teda súbor vykonštruovaných poučiek a abstraktných ideí, ktoré „riešia“ celý svet a príľahlý vesmír, je iba dieťaťom mechanického mozgu, bez ozajstných prienikov so skutočnosťou a teda nutne nepravdivý. Hoci v časoch svojho zrodu, z tých čias môžeme spomenúť „Magnu chartu“ z roku 1215, to bola ozajstná snaha presadzovať širšie mantinely slobody voči svojvôli vládcov. No ako to zažívame prakticky každý deň, v súčasnosti sa zvrhla na presný opak.

Súčasný liberalizmus nie je politika, je to choroba, presnejšie nádor, vyrastený z obrovského množstva peňazí, ktorý chce nakoniec pohltiť všetko, ako každá ozajstná rakovina. Všetky masmédiá, ktoré má na 99 percent pod kontrolou, sú iba pouličné stĺpy, na ktoré vládcovia dávajú vylepovať svoje vyhlášky. A tak ako každú rakovinu, aj túto na konci čaká kolaps. V takmer dokonalej forme nám to už predviedol komunizmus.

Omyly liberalizmu

Tu nie je priestor vypočítavať všetky omyly súčasného liberalizmu. Ale okrem bigotnej intolerancie voči iným názorom, jeden z jeho hlavných omylov je, že ruší rovnováhu medzi právami a povinnosťami, čo je vlastne taký komunizmus light. Navyše sú tu úmyselne podporované rozkladné sily pod heslom falošnej tolerancie, no normálne správanie a rozum, organicky vyrastené za tisícročia, sa vyhlásia za „predsudky“, najlepšie „reakčné“ a manichejsky sa proti nim bojuje všetkými silami a prostriedkami. Normálneho človeka treba mrzačiť, aby sa zmestil do liberálnej zásuvky, a keď to nejde, tak odstrániť. Veď kto nechce dokonalé dobro pre všetkých, je nutne nepriateľ ľudstva a toho nie, že je dovolené, ale najvyššou morálnou povinnosťou je takého človeka úplne eliminovať. Možno jediný rozdiel medzi komunizmom a liberalizmom je ten, že komunisti nastolili teror od začiatku, u liberálov príde neskôr, ale neodvratiteľne, ako dôsledok nezmyselnej politiky. Veď slobodu slova už teraz prakticky nemáme. Jeden z cieľov liberalizmu je zničiť

„staré“ spoločenské inštitúcie a štruktúry, aby ich moc nakoniec nebola ohraničená ničím. A najmenej kresťanskou morálkou, čo je jeden z ďalších paradoxov týchto falošných puritánskych moralizátorov.

Väčšina našich členov by len ťažko vedela poriadne definovať slovo sloboda, veď v najrôznejších slovníkoch môžeme nájsť priam nepreberné množstvo jej definícií. No zato veľmi presne vedia čo je nesloboda. A aj kedy prichádza – vždy po tom, keď sa presadzuje tá najväčšia a najdokonalejšia sloboda ľudských dejín, akú nám hlásali aj komunisti. Dejiny 20. storočia nám už azda dostatočne ukázali, že najväčší pozor si máme dávať práve na hlásateľov slobody.

A domácich Judášov

Rád by som pripomenul jeden „neliberálny“ dátum – 9. október 1938, keď slovenská autonómna vláda zakázala komunistickú stranu. Toto bola tá správna vláda na správnom mieste konajúca v záujme spoločnosti, ktorú mala na starosti. Tí dobre vedeli, čo je komunizmus zač, poznali jeho neľudské a prot ľudské nezmysly, pomiešané s nezastretými výzvami k násiliu. Na Slovensku už za prvej Česko-Slovenskej republiky sa vzdelanci starali o to, aby vychádzalo dost kníh opisujúcich komunistickú realitu, aj v lacných vydaniach pre ľud, na rozdiel od Česka, kde takéto knihy boli vzácnosťou. Napriek tomu, že tam vychádzalo podstatne viac kníh. Ale nečudo, veď v Európe každý čo len trochu zasvätený politik či diplomat vedel, že Beneš je agent Moskvy. A slovenský politik František Jehlička tak vášnivo nebojoval za slovenskú samostatnosť iba kvôli nej, ale aj preto, lebo pre neho bola Č-SR „materská loď“ bolševizmu v srdci Európy“. To, že slovenská vláda, ktorú dodnes zato tak nenávidia, mala pravdu, najlepšie dokázali sami komunisti dosadení tu Stalinom po dohode s Benešom. Po roku 1945 červeným terorom a po roku 1948 červenou totalitou. Samá krv, zločiny, brutalita zavŕšená rozkladom každého prirodzeného ľudského snaženia, morálky, ale aj hospodárstva. Takže nečudo, že na konci červenej vlády už sme ekonomicky zostali zobrákmi Európy, na pokraji tretieho sveta.

Aj preto majú u nás hlásatelia liberalizmu a majitelia peňazí také voľné pole pôsobnosti, veď v chudobnej krajine môžete kúpiť každého, od politika po novinára. Nehovoriac už o mladých „slušných“ ľuďoch, ktorí majú strach z úradu práce, a tak slúžia komu sa len dá.

Ján Litecký Šveda
predseda PV ZPKO

SVEDECTVO, mesačník Politických väzňov Zväzu protikomunistického odboja • **Vydavateľ:** PV ZPKO, založený v roku 1990 pod názvom Konfederácia politických väzňov Slovenska (KPVS) • **Šéfredaktorka:** Eva Zelenayová • **Redakčná rada:** Ján Košíar (predseda), Ján Litecký Šveda, Ivan Mrva, Peter Mulík, Ivan A. Petranský, Jozef Rydlo, Juraj Vrábel a Eva Zelenayová • **Adresa redakcie:** 811 06 Bratislava, Obchodná 52 • **Telefón:** 02-5263 8156 • **e-mail:** uzpko@mail.t-com.sk • **webová stránka:** www.pv-zpko.sk • **IČO:** 00679879 • **Cena jedného výtlačku:** 1 EURO • **Predplatné 10 EUR**/kalendárny rok • **Predplatné pre zahraničných abonentov: 50 USD** vrátane poštovného. • **Číslo účtu v Prima banka Slovensko, a.s.:** SK74 3100 0000 0040 0012 8109 BIC: LUBASKBX • **EV:** 3851/09 • **Tlač:** PRINTLAND, s.r.o. • **Nevyžiadané rukopisy nevraciam**e • **ISSN:** 1338-404X • **MATERIÁLY** uverejnené v rubrikách „Čitateľské fórum“ a „Spomienky“ vyjadrujú názory občanov a čitateľov.

Výzva slovenským občanom a politickým predstaviteľom

Demokratický, ústavný a kultúrny spôsob obnovenia slovenskej štátnosti 1.1.1993 akceptoval celý civilizovaný svet. To nás zväzuje, aby sme zabránili akýmkoľvek pokusom o tzv. majdanizáciu pomerov vedúcich k spoločenskému chaosu a rozvratu nášho štátu.

Vyzývame

slovenských občanov – konkrétne tie národné sily, ktoré chcú zmenu k lepšiemu a slovenské národnostné záujmy sú pre nich vždy dôležitejšie ako cudzie – na zásadnú zmenu svojho doterajšieho pasívneho postoja na aktívny a zapojenie sa do predvolebného zápasu národných síl v kľúčových, prelomových a možno aj osudových voľbách 2020. Tie rozhodnú či budeme podľa Ústavy SR naďalej zvrchovaným slovenským štátom, alebo protektorátom.

Úspešnosť národných síl vo voľbách 2020 je priamo podmienená bezvýhradným obetavým podriadením osobného „ega“ politických vodcov aj straníckych záujmov politických subjektov slovenským národnostným záujmom a zastavením vzájomných osočovaní sa. Súčasné nezodpovedné konanie – ako „strietanie do vlastných radov“ – kompromituje politické subjekty hlásiace sa k národným silám a odrádza ich voličov od účasti na voľbách.

Vyzývame slovenské politické subjekty, aby - ako dôkaz svojho uvedomenia si vážnosti situácie aj svojej zodpovednosti za slovenský národ a štát - zasadli za „stôl národnej dohody“, podpísali dohodu o vzájomnom neútočení, povolebnej spolupráci - vo vláde či v opozícii - a verejný záväzok, že o hlasy voličov budú bojovať výhradne kvalitou svojich programov a dôveryhodnosťou kandidátov ako garantov plnenia predvolebných sľubov.

Vzhľadom na krízový stav a vážne ohrozenie národnej identity, slobody a štátnej suverenity Slovenskej republiky je najvyšší čas uskutočniť celonárodnú mobilizáciu a spoluprácu pod spoločným heslom **„BRÁŇME SI VYBOJOVANÉ!“** programovo zjednotiť všetky národné sily hlavným dlhodobým strategickým zámerom a cieľom -

„ZA SLOVENSKÉ SLOVENSKO!“

Za Slovensko slovenské - nie cudzie - bojovali všetky generácie slovenských vlastencov a prirodzenou povinnosťou súčasných generácií Slovákov je v tomto boji pokračovať!

Bratislava – Devín 11. 9. 2019

Signatári iniciatívy „Za slovenské slobodné a zvrchované Slovensko“

Nezopakujme španielsku tragédiu

Politickí väzni predstavujú tú časť obyvateľstva, ktorej nie sú ľahostajné civilizačné hodnoty. Pre Európanov kresťanské. V rokoch po druhej svetovej vojne, keď zúrila odplata Prahy za schopnosť Slovákov mať svoj štát, keď sa komunisti tvrdo revanšovali za ich vytesnenie na okraj spoločnosti počas samostatnej Slovenskej republiky, bola to práve nenávisť, čo rozkladala hodnotový i demokratický systém. A priviedla národy k vláde jednej strany, k totalite. A ľudí, čo sa proti nej postavili, na popravnú alebo do žalárov.

No tým sa perzekúcia slobodne zmýšľajúcich ľudí neskončila. Tí vzdelanejší sa nedostali k uplatneniu svojich schopností a deti tzv. nepriateľov režimu sa nedostali k štúdiu. Ak dnes jestvujú vzdelaní politickí väzni, schopní zaznamenať obdobie totality pre ďalšie generácie, sú to skôr výnimky než pravidlo. V našej organizácii zvlášť vyniká Július Homola a z mladších ročníkov Anton Selecký či Anton Čulen.

V budúcom čísle Svedectva prinesieme článok pána Júliusa Homolu a jeho úvahu o boji za Európu. Za kresťanskú Európu. Najmä zverejnenie údajov o španielskej občianskej vojne z rokov 1936-1939 je mementom pre všetky

SLOVO SVEDECTVA

národy Európy, aby už nikdy nedopustili vládu bez rešpektu k Božím zákonom. Lebo práve kresťanstvo položilo základy dnešnej civilizovanej Európy, z ktorej sa ho mnohí voľnomyslienári usilujú všemožne vyhnať.

Svedectvo tiež prináša rozhovor s Antonom Seleckým, väzňom svedomia z konca sedemdesiatych rokov. Takže päťdesiate roky sa neskončili dátumom v kalendári, ako svedčí Selecký, pokračovali až do roku 1989. Selecký vydal tohto roku knižku Kanál. Je vzácnym svedectvom oportunistickej činnosti kresťanov voči komunistickému režimu a možno povedať, že prvou knihou, ktorá prináša odvrátenú tvár tzv. Nežnej revolúcie. Selecký sa bez rešpektu postavil voči praktikám býva-

lého režimu a rovnako bez rešpektu hovorí o dianí v roku 1989, o aktéroch Novembra '89. Selecký prvý dáva odpoveď na otázku, prečo a kto organizoval odpor voči vzniku katolíckeho Slovenska a tým aj odpoveď na otázku, prečo sme dnes tam, kde sme. V slučke liberálov a marxistov.

Zvyčajne na čele štátu sú ľudia vyznávajúci hodnoty väčšinového obyvateľstva. No zdá sa, že dnes na Slovensku to tak nie je. Prezidentka SR Zuzana Čaputová je za homosexuálne manželstvá, za adopcie detí homosexuálnym párom, za dovoz imigrantov, ba dokonca sa vyjadrila za obmedzenie slobody slova. Dnešná politická situácia na Slovensku veľmi pripomína obdobie pred španielskou občianskou vojnou. Čeliť provokáciám progresívnych užívateľov drog, satanistických tetovaní a vyznávačov len ich jedinej pravdy sa však dá. Ak ich občania vo voľbách pošlú na smetisko dejín. Inak španielska tragédia hrozí aj Slovensku.

Eva Zelenayová
šéfredaktorka

V Bratislave rokovala Výkonná rada PV ZPKO

V znamení výročia novembra '89

Členovia Výkonnej rady PV ZPKO sa 2. októbra 2019 stretli na rokovaní v Bratislave. Hodnotili obdobie od ostatného zasadnutia 13. februára 2019, keď sa zaoberali najmä prípravou 14. snemu organizácie. Prítomných privítal predseda PV ZPKO Ján Litecký Šveda a otvoril rokovanie výkonnej rady.

Konštatoval, že všetky úlohy stanovené výkonnou radou vo februári sú splnené alebo sa priebežne plnia. Uviedol, že organizácia má schválené nové stanovy a dal ich do pozornosti členskej základne.

S blížiacim sa koncom kalendárneho roka požiadal predsedov regionálnych organizácií, aby zaslali plán akcií na budúci rok s predpokladanými finančnými nákladmi. Podobne pripomenul, že je nevyhnutné zaslať podpredsedovi PV ZPKO Rafaelovi Rafajovi počet členov v ich regionálnej organizácii, aj so zoznamom akcií organizovaných v roku 2019.

Podpredseda PV ZPKO Rafael Rafaj informoval prítomných, že po prijatí novely zákona o príplatku k dôchodku politickým väzňom nemusia žiadať o úpravu dôchodku, poisťovňa im ho upraví automaticky podľa zákona. Z pôvodných 60 korún sa príplatky zvyšujú na 5 eur. Politický väzeň dostáva za väzbu príplatok k dôchodku vo výške sto percent, manželka vo výške 60 percent. Požiadal tiež členov výkonnej rady, aby zmapovali počet detí politických väzňov, aby organizácia mohla pokračovať a do zákona začleniť aj deti politických väzňov. Ján Litecký Šveda požiadal členov organizácie, aby deti politických väzňov poskytovali rozhovory do Svedectva a na vlastných skúsenostiach dokázali, ako trpeli.

Predseda organizácie ďalej informoval o podujatiach

v najbližšom období, najmä o oceňovaní politických väzňov v Žiline a Trnave. **O návrhu na štátne vyznamenanie členov PV ZPKO – Anna Fodorová, Štefan Novák, Martin Hagara.** Znova pripomenul požiadavku, aby členovia organizácie poskytli dokumentačný materiál ústrediu PV ZPKO na dotvorenie archívu PV ZPKO.

V diskusii sa prítomní vyjadrovali k návrhu organizovania zájazdov do Jáchymova, nezávisle od každoročných oficiálnych pietnych spomienok. **Rafaj upozornil na skutočnosť, že na centrálnom pamätníku obetí komunizmu doteraz chýbajú mená vyše sto postihnutých režimom.** Predsedníčka RO PV ZPKO v Nitre Alžbeta Loudová informovala prítomných, že primátor mesta Marek Hatas odmieta účasť mesta na pietnej spomienke pri pamätníku obetiam komunizmu. PV ZPKO ich dosiaľ vždy organizovala spolu s mestom, je to prvý raz, čo mesto nechce participovať na pietnej spomienke za obeť komunizmu. Hatas sa angažuje v Kiskovej strane Za ľudí, ktorý sa tiež ako prezident republiky nikdy nezúčastnil oficiálnej pietnej spomienky pri centrálnom pamätníku obetí komunizmu na bratislavskom cintoríne vo Vrakuni. **Eva Zelenayová**

Pri hrobách blízkych

Nezabúdame na nášho bývalého predsedu RO PV ZPKO v Nitre Dezidera Greguša. Pri jeho hrobe v Lužiankach si Jana Verešová, Agáta Fišerová a predsedníčka organizácie Alžbeta Loudová 30. augusta pripomenuli 6. výročie jeho smrti. Myslíme na neho, chýba nám, položením kytice, zapálením sviečok a tichou modlitbou sme sa poklonili jeho pamiatke. Ale nezabúdame ani na našich členov v Nitre, ktorí nás navždy opustili. Na Chrenovskom cintoríne sme si 13. septembra pripomenuli prvé výročie smrti našej dlhoročnej členky Márie Korecovej. Aj na jej hrob sme položili kyticu kvetov, zapálili sviečky a pomodlili sme sa za jej dušu. Janka Verešová, Jozef Turček, Bohumil Louda a predsedníčka Alžbeta Loudová. **(al)**

Vo vinici u Hermana

Vo vinici nášho mimoriadne aktívneho člena Jozefa Hermana zo Sv. Jura bolo 18. septembra rušnejšie ako inokedy. Pomáhať pri zbere hrozna mu prišli desiatky priateľov i rodinných príslušníkov. Nechýbala ani naša redakcia, aby zachytila Jozefa pri čine. Tento rok sa mu veru nezačínal dobre, zomrela mu manželka. Jozef však ani v najťažších chvíľach nestráca humor, takže nikoho neprekvapilo, keď jeho vinicou sa širil smiech a dobrá nálada, hoci zber hrozna je riadna drina. **(red)**

Národný pochod za život

V Bratislave sa 22. septembra uskutočnil Národný pochod za život. Zúčastnilo sa na ňom okolo 50 tisíc ľudí a medzi nimi nechýbali ani členovia našej organizácie. Na snímke Jozef Mikuš a dp. Ignác Juruš diskutujú o stave spoločnosti s aktivistom Romanom Ruhigom. (red)

V Levoči ďakovali svojmu profesorovi

Mottom pozvánky na odhalenie pamätnej tabule prof. Rudolfovi Juríkovi bolo jeho krédo: „Viera, láska k národu a pravda sú naším majákom.“ Slávnostný akt sa uskutočnil 24. septembra v Gymnáziu Janka Francisciho-Rimavského v Levoči, ktoré spolu s PV ZPKO organizovali podujatie. Po slávnostných príhovoroch hostí, medzi ktorými nechýbal syn profesora Rudolfa Juríka (na snímke), sa v gymnaziálnom kostole konala sv. omša.

Profesor Rudolf Jurík zanechal po sebe hlbokú a nezmazateľnú stopu. Ako stredoškolský pedagóg, vlastenec, historik a spisovateľ, hoci bezbranný, postavil sa proti nastupujúcej hrôzovláde komunizmu. Celý svoj život zasvätil boju za vieru, slobodu, pravdu a demokraciu. Štyridsať rokov trpezlivo znášal prenasledovanie, väznenie, šikanovanie

vládnuceho režimu, verný národu a svojmu presvedčeniu. Svojim postojom aj celým svojím životom sa zaradil medzi osobnosti, ktoré ako prvé dláždili cestu k slobode a demokracii.

Viac o podujatí prinesieme v budúcom čísle, za jeho úspech patrí poďakovanie predsedníčke RO PV ZPKO Márii Dvorčákovej. (zl)

Matica v 20. storočí

Členovia redakčnej rady Ivan Petránský, Peter Mulík a Jozef M. Rydlo sa aktívne zúčastňujú aj na vedeckých konferenciách Matice slovenskej. Ostatná, 1. októbra t.r., bola venovaná sondám do dejín Matice slovenskej v 20. storočí. Osud matice a politických väzňov nesie veľmi podobné znaky – vzdorujú totalite. (ez)

Vysvedčenie demokracie

Od novembra 1989 sa na Slovensku narodilo asi 1,5 milióna detí, ktoré nepoznali totalitný režim, ani jeho praktiky manipulácie s verejnou mienkou, propagandu, ba ani cenzúru. Ide takmer o tretinu populácie, navyše tú aktívnu alebo študujúcu. Možno preto mladá generácia vníma slobodu ako samozrejmú. Nevie takmer nič o ostnatom drôte a závorách na hraniciach, o systéme sledovania, odpočúvania a vyhľadávania vnútorného nepriateľa vrátane ľudí veriacich v Boha, ani o propagande voči vonkajšiemu nepriateľovi socializmu. V porovnaní s hneďou totalitou vie žalosťne málo o nebezpečenstve totality červenej.

V novembri a decembri 89 sme si mysleli, že stačí, že **padla železná opona**, zrušili sa ústavné články o vedúcej úlohe komunistov, cenzúra a že všetko ostatné vyriešia slobodné voľby a trh. Ukazuje sa, že to bola fatamorgána. Výsmechom „zmeny“ je, že z bývalých eštabákov a detí vysokých funkcionárov sa stali najbohatší ľudia. V plnej nahote sa ukázalo, že moc a systém majú stále tie isté metódy a praktiky, preto nielen mnohí vyšetrovatelia, tajní, sudcovia, prokurátori, vojaci, ale aj novinári a politici starého režimu plynulo prešli do nových služieb.

Bez pamäti nemôžeme napredovať

Nemáme priestor, aby sme v jednom článku Svedectva urobili komplexný rozbor 30-ročného diania po dni „D“, na ktorý čakali státisíce ľudí, antikomunistov, veriacich i slovenských vlastencov. Môžeme len otvárať tému a ľuďom oči. **„Kresťanská pamäť je soľou života. Bez pamäti nemôžeme napredovať. Keď stretáme kresťanov bez pamäti, rýchlo vidíme, že stratili chuť kresťanského života,“** povedal pápež František pri ranej svätej omši v Dome sv. Marty. Pozrime sa na kľúčový faktor, na jed, ktorý je jedom všetkých jedov otravujúcich spoločnosť a na centrálné zlo, ktoré živí všetky ostatné zlé pozerajúce najväčšie hodnoty viery a slobody - za ktoré trpeli väzni III. odboja. Tým pôvodcom spoločenského a politického zla, ktoré sa šíri v rôznych podobách aj dnes a stále viac sa ako jed rozlieva do spoločnosti – politiky, médií, tretieho sektora, škôl a aj do konania ústavných orgánov štátu a verejnej moci je IDEOLÓGIA. Nie už tá marx-leninská, ale prevažne jej ľavičiarske odnože – neomarxizmus, multikulturalizmus, liberalizmus, genderizmus... Akoby niektoré typy ľudí a komunit nevedeli žiť bez ideológie, bez toho, aby sa riadili jej fetišmi, dogmami, axiómami, poučkami a osvojeným jedine „správnym“ (sveto)názorom a potrebovali navonok deklarovať aj svoje – ako inak – jedine správne postoje. Déja vu ako z totality...

Neomarxizmus sa už nezakráda

tichým pochodom naprieč inštitúciami. Stačili mu tri desaťročia, aby angažovane, aktívne, nahlas a systematicky šliapal po iných názoroch. Čoraz agresívnejšie progresívne zadupáva akékoľvek iné názorové alternatívy. V mene tejto inovovanej, inkluzívnej a „modernej“ ideológie noví, neorganizovaní, ale

angažovaní straníci nových zmien a progresívnych liberálnych zajtrajškov vystrkujú verejne rohy. A čo je najhoršie pre slobodu a demokraciu, oni už ani nediskutujú! Polemika, diskusia, komunikácia, debata... to sú nástroje, ktorými sa neustále cibí demokracia, aby sa moci nechopil len ten jeden „správny názor“.

Potvrdil to, ale už dávno, ešte v roku 1976 aj Európsky súd pre ľudské práva. Handyside vs. Spojené kráľovstvo (5493/72) bol prípadom, ktorého záver obsahuje slávnú vetu, že ochrana slobody prejavu **„... platí nielen pre informácie alebo myšlienky, ktoré sú verejnosťou priaznivo prijaté alebo považované za neškodné alebo za ľahostajné, ale aj na tie, ktoré urážajú, šokujú akúkoľvek časť spoločnosti alebo znepokojujú štát alebo akúkoľvek sektor obyvateľstva.“** (Bod 49 rozsudku!) Žiaľ, ako v minulosti, len na papieri... Vidíme, že v praxi tomu tak nie je; že ideológii zas ustupuje nielen vláda a poslanci, ale aj justičné orgány. Verejná mienka sa opäť masíruje a indoktrinuje totalitnou metódou boja proti novému nepriateľovi v mene akože slobody tlače a liberálnej demokracie... Štát a jeho inštitúcie opäť zlyhávajú v ochrane ľudí, demokracie aj spravodlivého a etického systému, garantujúceho práva na slobodu slova, názoru a prejavu.

Starú platformu „Národného frontu“ v podstate nahradil tretí sektor. Najaktívnejšie „internacionálne“ mimovládky plnia rolu strážnych psov politiky, aby sa nevymkla z nastaveného kurzu. Komunistický fetiš ľudu vystriedal modernejší naratív „občianskej spoločnosti“. Nie politickí väzni, ale mimovládky sa zmocnili ľudskoprávnej agendy. Tretiemu sektoru pritom výrazne k životu pomohli finančné injekcie zo zahraničia a tak v mene opäť jednej svetovej strany, tentoraz západnej, vnucujú svoje videnie sveta mase občanov. Najmä globalizácia a nové „RVHP“ – Európska únia - zastierajú videnie pravdy mladým ľuďom.

Na obzore nová zmena

V diskusiách na internete pod článkami si veselo žije komunistická propaganda, glorifikácia bývalého režimu alebo socialistického systému, ktorá prekrýva skutočnosť, že socializmus sa nedal budovať bez totalitnej, prevažne komunistickej diktatúry. Hodí sa do výbavy nových liberálno-globalistických pionierov a súdruhov „novej zmeny“ na elimináciu tradičného, národného a kresťanského hodnotového systému. Žiaľ, o podobnostiach s temnou minulosťou generácie pod 40 rokov nevedia nič, lebo to nezažili a niektoré poznatky sa nedajú naučiť. Preto je svedectvo bývalých politických väzňov komunizmu pre novú dobu nepríjemné a dokonca aj neprijímané.

Už tridsať rokov trvá **tichá kolaborácia s totalitnou minulosťou**, s využívaním jej know how, „expertov“, mediálnych manipulácií a nástrojov na udržiavanie nás v nevedomosti k súhlasu ďalšej veľkej ideologickej „zmeny“. Táto hrozivá prax neskončí, kým nenadobudne platnosť v praxi I. Článok Ústavy SR – „...Slovenská republika sa neriadi nijakou ideológiou...“

Rafael Rafaj

podpredseda PV ZPKO

Ad: SME 19. 7. 2019 a Pravda 25. 7. 2019

Kto, od koho a prečo sa ma odlúčiť?

Zásadne a dlhoročne sledujem a čítam odborné časopisy z oblasti mojej činnosti. Nie je žiadnym tajomstvom, že je to chémia a samozrejme s tým súvisiace ekonomické problémy. Tam totiž platia presné pravidlá a renomované časopisy neuverejnia čokoľvek a komukoľvek. V oblasti chemických procesov totiž platia prísne pravidlá a nie je možné hlasovaním sa uznieť, ako majú prebiehať. Napriek zásade občas zalistujem aj v denníkoch alebo iných periodikách. Tam sa často dozviem, že platia aj iné pravidlá ako v exaktných vedách.

V ostatnom čase ma zaujal nárast článkov okolo problematiky pripravovaného zákona o financovaní cirkví a náboženských spoločností. V tejto súvislosti považujem za potrebné spomenúť, že napríklad židovský národ za svoje prežitie počas dlhých tisícročí vďačí svojej viere, svojmu náboženstvu. Tak aj európske národy za významnú časť svojej civilizácie vďačia kresťanstvu. Jeho prínos je všeobecne známy. Na mieste je však otázka: „Čo by bolo s európskymi národmi, ak by ich bola ovládla islamská kultúra“? Naši predkovia to zakúsili. Vedia si dnešné ženy a dievčatá predstaviť, v akej situácii by sa nachádzali?

K mojim úvahám ma priviedol blog Prof. PhDr. E. Mistríka CSc., ktorý v roku 1978 vyštudoval etiku a filozofiu na UK v Bratislave. Vieme akú etiku a filozofiu v čase socializmu prednášali a presadzovali. Preto ma jeho názory o tejto problematike neprekvapujú. Tak isto ma zaujal článok Dr. Romana Hradeckého v Pravde (24.7.2019). Podpísal sa síce ako historik, podľa údajov na internete však v roku 1982 absolvoval odbor Vedecký ateizmus na UPJŠ v Košiciach. Poznávam, že každý má právo na svoj názor a jeho publikovanie.

Žiadajú nefinancovať cirkvi

Podľa názoru týchto autorov by štát nemal financovať cirkvi a náboženské spoločnosti alebo len v obmedzenej miere. S ich argumentmi nemá význam polemizovať. Sú poplatní ich vzdelaniu a dobe, v ktorej ho získali. Na uvedenú problematiku mám iný názor a nebojím sa ho uviesť tak, ako som sa vyjadroval aj k iným problémom, napríklad ako aktívny účastník študentských nepokojov v roku 1956. A odmena vo forme postihu ma neminula. Najskôr však považujem za potrebné uviesť výsledky ostatného sčítania obyvateľstva.

Podľa Štatistického úradu SR v roku 2011 sa k jednotlivým náboženským vyznaniam hlásil nasledujúci počet obyvateľov: Rímskokatolícka cirkev – 3 347 277, Evanjelická cirkev a.v. – 316 250, Gréckokatolícka cirkev – 206 871, Reformovaná kresťanská cirkev – 98 797, Pravoslávna cirkev – 49 133, Jehovovi svedkovia – 17 222, Evanjelická cirkev metodická – 10 328, Kresťanské zbory – 7 720, Apoštolská cirkev – 5 831, ostané nekresťanské cirkvi – 3 728, Bratská jednota baptistov – 3 486, Cirkev adventistov siedmeho dňa – 2 915, ostatné kresťanské cirkvi – 2 703, budhizmus – 2 530, Židovské náboženské obce – 1 999, islam – 1 934, Starokatolícka cirkev – 1 687, Cirkev československá husitská – 1 782, Bahájske spoločenstvo – 1 065, Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní

(Mormóni) – 972, hinduizmus – 255, Novoapoštolská cirkev – 166, scientologizmus – 134, Hnutie zjednotenia – 63, Československá cirkev evanjelická – 45, Sliezska evanjelická cirkev augburského vyznania – 7, Náboženská spoločnosť čs. unitárov – 0, Jednota bratská – 0, iné – 11 941, bez vyznania – 725 362, nezistené – 571 437.

Veriaci sú vo väčšine

V porovnaní s počtom obyvateľov Slovenskej republiky, ktorý presahuje 5 miliónov, tvoria príslušníci cirkví a náboženských spoločností absolútnu väčšinu. Platíme tiež dane, z ktorých sa prispieva aj na iné, teda nenáboženské organizácie, aj na dôchodky ateistov, politické strany, aj na dôchodky bývalých komunistických funkcionárov, atď. Chcem poďakovať autorom spomenutých článkov za ich názory, ktorými dúfam pomôžu zobudiť väčšinu, aby konečne požadovala svoje práva, obhajovala ich a obsadila k svojmu počtu prislúchajúce pozície v rôznych oblastiach štátu a spoločnosti.

Moja prvá otázka teda znie: Kto, prečo a kým podporovaný útočí na väčšinu a jej práva? Odpoveď je ľahká a poznáme ju všetci. Druhá otázka je smerovaná na financovanie politických strán. Prečo sa o tom prestalo písať a diskutovať? Aký mandát napríklad majú poslanci NR SR, ktorí svoje strany už opustili, ale plat dostávajú? **Podľa návrhov spomenutých dvoch páňov by teda nielen cirkvi, ale aj politické strany mali mať príjem nie zo štátneho rozpočtu, ale len z členských príspevkov!** Treťou otázkou je problém, kedy sa dozvieme skutočnosť, aké organizácie, v akom rozsahu a za čo sú platené zo štátneho rozpočtu a čo za to spoločnosti dávajú? Je nevyhnutné porovnať, čo cirkvi a náboženské spoločnosti nielen v oblasti morálnej a mravnej, ale aj v hospodárskej, sociálnej, charitatívnej, vzdelávacej atď. urobili a robia a čo tie ostatné napojené na štátny rozpočet?! Kto bol v minulosti a je aj teraz takým morálnym, charitatívnym, mravným pilierom pre národ ako najväčšie cirkvi?

Kde je väčšina?

No a je tu aj ďalší problém. Aký má táto väčšina podiel v orgánoch na úrovni štátu? Takými sú Rada vlády pre ľudské práva, Rada pre rozhlasové a televízne vysielanie a ďalšie. Pravda, na problémy, ktoré uvedené články otvorili, uvádzam len niektoré skutočnosti, no považujem ich za také vážne, že je potrebná ich inventúra a právna analýza. Na ustavičné osočovanie v starom rímskom senáte zo strany senátora Catilinu reagoval známy právnik a rečník Cicero slovami: „Quo usque tandem... v preklade: Dokedy budeš, Catilina, zneužívať našu trpezlivosť, kedy sa skončí tvoja bezuzdná odvaha?“.

Som presvedčený, že nastal čas, aby sa organizácie väčšiny spojili a túto naliehavú otázku nespokojnej, ale odvážnej menšiny položili!!! Je len prirodzené, že k tomu treba pridať požiadavky na riešenie ďalších vážnych problémov. Ak súčasní zástupcovia ľudu nie sú schopní to riešiť, tak je potrebné na vedúce miesta v nich zvoliť nových ľudí, takých čo to chcú a dokážu!!!

RNDr. Jozef Kollár Dr.h.c

Jáchymovské peklo – Uránová Golgota

III. ČASŤ

Tretie miesto pietnej spomienky Jáchymovské peklo, ktoré navštevujú politickí väzni, je samotné mesto Jáchymov. V súčasnosti je Jáchymov kúpeľným mestom v Karlovarskom kraji využívajúce rádiovú vodu, čerpanú z hĺbky 500 m z bane Svornost.

Pri vstupe do mesta po pravej strane sa nachádzajú spomínané rádiové kúpele, potom prechádzame okolo Mestského úradu a Múzea pri Kostole sv. Jáchyma. Pred kostolom je malé námestie s Bránou slobody, kde sa koná pietna spomienka. Pred slávnosťou slúži sv. omšu v Kostole sv. Jáchyma vyšší cirkevný hodnostár na pamiatku umučených a väznených politických väzňov. Slávnosť pokračuje kladením vencov a prejavmi jednotlivých cirkevných a svetských predstaviteľov. Z námestia veľmi dobre vidieť ťažobnú vežu bane Svornost. Po stranách pietneho námestia sú osadené veľké balvany, na ktorých sú vyryté jednotlivé názvy komunistických koncentračných táborov, kde sa ťažila uránová ruda.

V jáchymovských uránových baniach

v rokoch 1948 až 1961 prežilo svoje peklo približne viac ako sedemdesiat tisíc politických väzňov, s ktorými zaobchádzali horšie, ako so zlodejmi a vrahmi. Boli trvalo vystavení neľudským podmienkam, museli dýchať rádioaktívny a žulový prach zanechávajúci u mnohých trvalé následky. Mnohí zomreli na rakovinu pľúc. Za toto obdobie vyťažili väzni na Jáchymovsku takmer osemtisíc ton rádioaktívneho uránu z osemnástich koncentračných táborov. Nachádzali sa v Jáchymove, Horním Slavkove, v Příbrami a na Kladensku. Jednotlivé tábory dostali názvy od pôvodných baní, alebo im názvy dali komunisti.

V Příbrami to boli komunistické tábory: Vojna, Bytíz.

V Horním Slavkove: Prokop, Ležnice, Svatopluk, Tábor XII.

V Jáchymove: Vykmanov I, Vykmanov II L, Mariánská, Eliáš I, Eliáš II, Rovnost, Svornost, Ústřední, Bratrství, Vršek a Nikolaj.

Na Kladensku: Tmavý důl

Jedinou muzeálnou expozíciou,

ojedinelou v strednej Európe, ktorá je venovaná obeťam komunizmu, je tábor Vojna pri meste Příbram. Má tri prehliadkové trasy. V roku 2001 bol areál tábora vyhlásený

za kultúrnu pamiatku. Ostatné tábory v Horním Slavkove a v Jáchymove boli komunistickou mocou zničené, zatrávené a využité na chatové oblasti. Niekde sa ešte nachádzajú jednotlivé torzá z lágrov, ktoré do roku 1989 neboli zlikvidované. V Jáchymove nadšenci vybudovali „Jáchymovský chodník“, kde na výstavných tabuliach sú napísané informácie z jednotlivých táborov. Prvá informačná tabuľa je umiestnená pri Kostole sv. Jáchyma, druhá pokračuje k bani Svornost. Chodník meria osem km, má dvanásť zástavok, takže pre krátkosť času ho politickí väzni nenavštevujú. Pri ťažnej veži Svornost je pre verejnosť sprístupnená Štôlna č. 1, ktorú spravuje múzeum Sokolov. Štôlna je dlhá 260 metrov a pripomína nielen spôsob dobývania uránu, ale aj utrpenie politických väzňov, ktorí boli nútení v tejto a podobných štôlnach ťažko pracovať a nevyhli sa ani častým úrazom. V štôlni je tiež vidieť, ako bola odpaľovaná hornina, v ktorej sa nachádzal urán, vozíky, v ktorých bol dopravovaný, výstuže a stojky slúžiace na stabilitu stropu a bočných stien a tiež nástroje, s ktorými sa ručne drvila hornina na menšie kusy. K dispozícii je sprievodca a samotná prehliadka trvá asi 40 minút.

Mnohí politickí väzni, ktorí zažili Jáchymovské peklo, už nie sú medzi nami. I deti politických väzňov už nie sú najmladší, ale aj napriek tomu je našou povinnosťou, aby sme neúnavne mapovali komunistické zločiny a odovzdávali ich ako „memento“ budúcim generáciám.

Juraj Vrábel

Vzťah k historickým osobnostiam

V Číne a u nás

Každé porovnanie pokrívka. Ale doba si žiada aj priam krkolomné porovnania, najmä ak ide o porovnanie historickej pamäte, ktorá je taká rozdielna napríklad vo veľkej Číne a u nás. Zatiaľ čo tam si celkom prirodzene a kultúrne pripomínajú ľudia, ktorí žili a minulosť akokoľvek – z pohľadu čínskej „komunistickej“ prítomnosti „negatívne“ ovplyvnili, u nás je to úplne a úplne zbytočne - naopak.

V Čankajšovom múzeu

Pri návšteve veľkej Číny zaviedli ma čínski priatelia do Čankajšovho múzea v jeho rodnom meste Fenghue, resp. Xikou, o ktorom sa v prospekte píše, že ide o „Famous Town in the Period of the Republic China“, teda „významné mesto z čias Čínskej republiky“, čiže z čias pred vznikom súčasnej komunistickej Čínskej ľudovej republiky. Múzeum sa nachádza v budove školy „Wuling School“, ktorú založil v roku 1927 práve Čankajšek.

Nech mi je dovolené odvážne postaviť vedľa seba dvoch mužov, ktorí sa narodili v tom istom roku a v tom istom mesiaci a umreli tiež v tom istom mesiaci, ibaže v rozdielnych rokoch a za úplne iných okolností a na úplne iných miestach zemegule. Ide na jednej strane o predstaviteľa Čínskej republiky v rokoch 1928-1948, ktorý po roku 1949 žil ako utečenec na Taiwane a na druhej strane o predstaviteľa Slovenskej republiky z rokov 1939-1945. Čankajška a Jozefa Tisu.

Čo majú spoločné?

Čankajšek sa narodil 31. októbra 1887 v meste Fenghua (dnes Xikou) v Číne a umrel 5. apríla 1975 v Tchaj-pej na Taiwane na zápal pľúc ako 87-ročný. Bol medzi rokmi 1928-1975 faktický lídrom Čínskej republiky, vo vzťahu k Čínskej ľudovej republike nepriateľského štátu a od roku 1948 do smrti jej prezidentom so sídlom na Taiwane. Čankajšek bol jedným zo zakladajúcich členov Kuomintangu (Národnej strany) a po Sunjatsenovej smrti (v roku 1925) nastúpil Čankajšek na čelo Kuomintangu.

Jozef Tiso sa narodil 13. októbra 1887 vo Veľkej Bytči (dnes Bytča) a umrel – bol popravený 18. apríla 1947 v Bratislave ako 59-ročný. Tiso sa zúčastnil na založení (obnovení) Slovenskej ľudovej strany v Žiline v decembri 1918 a po Hlinkovej smrti (1938) sa ocitol na čele Hlinkovej Slovenskej ľudovej strany. Bol poslancom Národného zhromaždenia ČSR (1925–1939), ministrom zdravotníctva a telesnej výchovy (1927–1929).

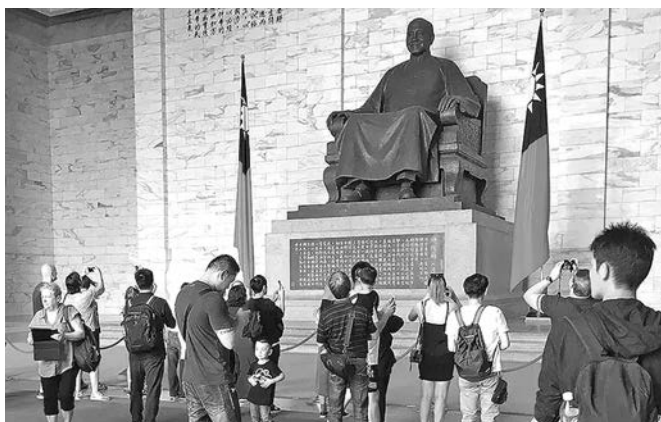
Nemali radi komunistov

Čankajšek sa v roku 1927 rozhodol očistiť stranu od komunistov, nečakane ich napadol a počas Šanghajského masakru tisíce z nich zabil. O rok sa stal prezidentom Číny.

V občianskej vojne po druhej svetovej vojne ťahal Čankajšek za kratší koniec, ako Maocetung, a po tom, čo ho komunisti obklúčili v Čcheng-tu, odletel 10. decembra 1949 na ostrov Taiwan, kde bol hlavou štátu až do svojej smrti.

Jozef Tiso v roku 1938 vyhlásil z balkóna Katolíckeho domu v Žiline autonómiu Slovenska a od októbra 1939 bol jediným prezidentom Slovenskej republiky „ako subjektu medzinárodného práva“ (citát z wikipédie). Pokiaľ stal Tiso na čele Slovenskej republiky, bola komunistická strana zakázaná, ale Tiso nepodpísal ani jeden rozsudok smrti nad žiadnym komunistom - tak mi osobne potvrdil posledný šéf federálnych protifašistických bojovníkov František Mišeje a dodal: „Až keď sme prebrali my, komunisti, moc, začali sme sa vešať“.

Dnes má Čankajšek v ľudovej Číne, v ktorej vládnu jeho odporcovia komunisti, ktorých zabíjal, svoje múzeum v škole, ktorú zakladal a podporoval.

Bronzová socha bývalého vodcu v kresle, ktoré pripomína trón.

Tiso tabuľu nemá

V demokratickej Slovenskej republike nemá Jozef Tiso žiadne múzeum a dokonca aj pamätnú tabuľu na škole – učiteľskom ústave v Bánovciach, ktorý zakladal a podporoval, museli začiatkom 90. rokov zvesiť a dodnes je kdesi odložená. A vedeckú konferenciu, konanú pri príležitosti 70. výročia jeho popravy (2017), verejne odsúdil veľvyslanec istého štátu.

Zaiste, každé porovnanie pokrívka. Predsa však, vo veľkej a „nedemokratickej“ Číne netaja, že žil a bol prezidentom Číny „akýsi“ Čankajšek. Na malom a demokratickom Slovensku povedať, že žil a bol prezidentom Slovenskej republiky „akýsi“ Tiso, je prinajmenšom podozrivé a možno aj nebezpečné. Jeho meno nie je medzi obeťami komunistického prenasledovania (jeho sudcami a žalobcami boli komunisti) len preto, že umrel pred februárom 1948?

Je to naozaj len o veľkosti štátov? Nie aj o ich kultúre?

Marián Tkáč

Svedectvo disidenta bez politickej korektnosti

Pokračovanie z 1. strany

Má to hlavne dva veľké dôvody: Po prvé, aby sa zachovala pravda, ktorá sa už od novembra 1989 prekrucuje a účelne prispôsobuje, a po druhé, aby všetci tí, čo za onoho socializmu ukázali odvahu, vedeli niečo obetovať, aj keď ich čakali iba problémy a väzenie, aby sa nestratili v nejakých nedostupných archívoch. Aby aj dnes mohli svojim príkladom dodať odvahu súčasníkom, pretože tú odvahu zasa veľmi potrebujeme. Všetci.

V knižke sa predstavujete ako bežný mladý muž, ktorému nie je cudzia zábava, alkohol či dievčatá. A predsa je vo vás čosi iné, čo vás odlišuje od väčšiny rovesníkov. Nekompromisný postoj ku komunistickému režimu. Z čoho pramenila sila, ktorá vás napokon dostala až do väzenia? Ako k tomu došlo?

Okrem toho, že sa dejiny kamuflujú resp. prekrúcajú, majú aj opačnú chybu, že sa proste mytologizujú. Podstatná je holá pravda, objektívna a aj preukázateľná. Ja som chcel na svojom prípade či príklade ukázať život, rozmyšľanie a vývoj jednej generácie, ktorú poznačil socializmus a normalizačné obdobie. A toto obdobie sa viazalo na inváziu vojsk Varšavskej zmluvy do Československa. Postoje nás, vtedajších mladých ľudí, boli rôznorodé. Ale všetci sme sa cez to museli prehrýzť sami. V niečom hrala úlohu výchova, v niečom DNA a v niečom samotné hodnotové zorientovanie sa v danej dobe a v daných situáciách. Ja som vyrastal ako katolík, ktorý mal doma veľkú osobnú slobodu. Ľudí okolo seba som hodnotil na základe charakteru a podľa toho, ako sa preukazovali vo „chvíľach pravdy“. Zároveň som bol normálnym mladým človekom so všetkým, čo charakterizuje túto etapu života.

Nejaké tie silnejšie korene zakotvenia azda spočívali v tom, že mi rodičia – hlavne mama - vstúpili duchovnú výbavu a na druhej strane to bolo azda aj moje dosť vášnivé čitateľské hobby. Knihy boli mojimi druhými rodičmi. Napokon v živote človeka existujú sily -

Snímka Antona Seleckého z kartotéky ŠtB.

poviem rovno nebeské, ktoré si ani veľmi neuvedomujeme, ale nás podvedome - a napokon aj vedome navigujú až k rozhodnutiam, keď im buď zostaneme verní, alebo ich zradíme. Ja som sa usiloval nezradiť. K tomu všetkému tu jestvoval bohatý život na silné zážitky, akými boli napríklad 21. august 1968, tvrdá vojenčina, smrť kamarátov či ubíjajúci stereotyp socializmu. Teda výcvik, za ktorý som komunizmu – paradoxne – veľmi vďačný. Úprimne. Pokojne by som im dnes aj zaplatil školné, za tú ich „vysokú školu.“

Knižka je manifestáciou sily ŠtB. A predsa sa zrútila ako domček z karát. V knižke nielen naznačujete, ale z konania známych osobností novembra '89 usudzujete, že 17. november bol pripravovaným dňom prerozdelenia moci. Zdá sa, že vás toto poznanie veľmi sklamalo. Alebo sa mýlim?

Dá sa konštatovať sila ŠtB v tých rokoch. Ale povedzme v tých „mojich“ disidentských rokoch už ŠtB stávala väčšinou na vybudovanom strachu u obyvateľstva. Takže keby sa disidentstvo rozmohlo vo veľkom, nemala by šancu to ustrážiť. Napokon aj ŠtB mala svoje „diery“, ktorými sa dalo často prekíznuť aj pri dôslednej sledovačke. To sa už pri dnešnej sledovacej technike povedať nedá. A bude to ešte horšie. Táto štátna mašinéria sa nezrútila ako domček z karát, to nie je dobré prirovnávanie. Pretože také „spolky“, akými sú spravodajské služby, sa nelikvidujú ani nerozpúšťajú. Režimy ich dedia ako sa dedia nehnuteľnosti.

Oni majú už vopred dané alternatívne možnosti pôsobenia. Tá hŕstka disidentov proti nim vlastne nemala nijakú šancu. ŠtB jednoducho na základe geopolitického diania prešla do inej fázy existencie. Všetko bolo dohodnuté, len sa bolo treba pred obyvateľstvom zahrať na „revolúciu“. Našli si na to svojich ľudí, zrealizovali svoju Národnú triedu (teda ten zásah proti študentom) – dnes poviem proste majdan, našli si svojich „revolucionárov“, ktorým odovzdali moc a urobili z nich nesmrteľných hrdinov. Napokon aj toto podrobne popisujem v knihe Kanál.

Toto poznanie som už útržkovito evidoval priamo počas roka 1989. Ibaže som si nemyslel, že to bude až také „divadelné“ predstavenie – nie náhodou s tým zamestnali hlavne hercov. Takže nebol som sklamaný, v tom vývoji som videl politickú zradu všetkých tých obetavých ľudí, ktorých bežne nečakalo nič len väzenie. A hlavne katolíkov, ktorých sa tak báli a potrebovali ich odstaviť. Slovenský štát je totiž dodnes pre nich príliš veľkým strašiakom. V knihe Kanál som nazval november 1989 „prvou farebnou revolúciou“ – dokonca za asistencie Georgea Sorosa a kniežaťa Karla Schwarzenberga. Svoj názor podopieram udalosťami, ktorých sám som bol svedkom.

Ako vaša päťka, taká rozličná v osobných postojoch najmä ku kresťanstvu a vlastenectvu, našla spoločného nepriateľa?

Toto je presne ten prvok, o akých som povedal, že sa mytologizujú. Že my, akože rôzni vo svojich ideologických platformách, sme našli „spoloč-

ného nepriateľa“. Že sme sa zomkli, vytvorili jednotný front. Figu borovú! Sčasti to bola situačná frontová súdržnosť, sčasti spoločný cieľ ľudí, o ktorých som povedal, že mali odvahu aj chrbtovú kosť. Spoločný nepriateľ bol síce spoločným menovateľom, ale v tej hornej časti zlomku nejaká zhoda iste nebola. My sme nepriateľa nehľadali, my sme ho mali. Každý to bral akosi svojim spôsobom. A netýkalo sa to iba katolíkov a reformovaných komunistov. Jano Čarnogurský napríklad obhajoval trestne stíhaných členov sekty Reverenda Muna, ja som dával inštrukcie svedkom Jehovovým, ako sa správať na výsluchoch ŠtB, poznal som aj ľudí, o ktorých som ani netušil, aké majú presvedčenie, avšak som videl, že sú čestní, majú charakter a odvahu.

Toto bolo spojivo, nie iba spoločný nepriateľ. Azda ešte aj spoločný boj o slobodný priestor. Toto bol aj prípad Bratislavskej päťky (Hana Ponická, Ján Čarnogurský, Miroslav Kusý, Vladimír Maňák, Anton Selecký). Už v októbri 1988 bolo založené Hnutie za občiansku slobodu (to bola tá spoločná platforma), kde sa združili rôzne ideologické prúdy vrátane katolíkov. No išlo len o situačné spoločenstvo, čo sa promptne ukázalo hneď v prvých novembrových dňoch, keď sa naša „päťka“ a aj iné „spolupracujúce platformy“ rozleteli. Presne ako domček z karát, ako hovoríte. Ako to píšem v knihe Kanál. Aj Bratislavska päťka nebola vybratá na akejsi platforme rôznosti, bola to aj trocha náhoda. No osud to asi tak chcel, že sme sa stali vzorkou rôznych odbojných prúdov. Do budúcnosti to však nič neukázalo, len akúsi momentálnu účelovosť. Ten vývoj bol veľmi hektický, nevedeli sme

ako sa to skončí a prečo justičné orgány s našim prípadom tak manévrovali. Dost jasnú odpoveď mi dal práve november 1989, ale ten už bol v rukách iných režisérov. Všetko je v mojej knihe Kanál.

Z vašej knihy vyplýva, že KDH bolo tým politickým subjektom, aký mal zabrániť vzniku katolíckeho Slovenska. Na základe čoho to tvrdíte?

Nedá sa povedať, že to tvrdím. Vychádzam a konštatujem to z mojich skúseností, pozorovaní a hlavne z dôsledkov, ktoré vývoj priniesol. Spomeniem azda len to, že na Slovensku de facto neexistoval iný tak mohutne transparentný disent ako bol katolícky, čo dosvedčovala vo svojich zvodkách samotná Štátna bezpečnosť. Ja som sa špeciálne zaoberal práve postihmi katolíckych aktivistov. O nejakom politickom dianí či dokonca prevrate nebolo možné v tom čase ani snívať. Avšak štruktúry, najmä podzemnej Cirkvi, boli také rozsiahle a aktívne, že pre režim avizovali mimoriadne nebezpečenstvo. Bolo tu aj napojenie na pátra Antona Hlinku a transparentné spravodajstvo, veď napokon sme telefonovali do Slobodnej Európy z našich vlastných telefónov a pod svojimi vlastnými menami. No a bol tu samozrejme strašiak Slovenský štát. Preto usudzujem, že už keď sa schyľovalo k odovzdaniu moci, bolo treba toto rozsiahle disidentské hnutie katolíkov na Slovensku upratať. To by mali priznať iní aktéri, čo sa ako a kde dohodlo a dúfam, že raz na to naberú odvahu.

Takže VPN a celá rýchlopečená študentsko-hercovsko-sociologická vetva disentu prebrala v novembri 1989 celú „šľahačku“ vecí nasledovných.

A. Selecký (vľavo) s bratom Petrom 21. 8. 1968 v uliciach Bratislavy. Foto archív

V katolíckych kruhoch neviem či prebehlo nejaké rokovanie, alebo aspoň stretnutie s konštatovaním, ako ďalej. Nič o takom niečom neviem. Veci zamotalo aj akési súkromné omilostenie „kata“ slovenských katolíckych disidentov majora Alexandra Kysuckého Františkom Mikloškom a Jánom Čarnogurským. Toto nás mnohých zmiatlo, lebo bolo povedané A, ale nebolo povedané aj B. Myslím si, že aj toto „omilostenie“ upiekol koordinačný výbor VPN. Takže katolíci sa nestihli vlastne v tej „revolúcii“ ani zorganizovať.

Navonok ich predsa reprezentovalo KDH?

Avšak vtedy na Slovensku jestvovalo akési katolícke pročeskoslovenské a katolícke pronárodné disidentské krídlo. A tu sa nám rozbilo celé milé a mohutné disidentské hnutie slovenských katolíkov. Aj keď som bol sám medzi signatármi výzvy na zakladanie klubov KDH začiatkom roku 1990, NIKDY som nebol Kresťanskodemokratickým hnutím oslovený k nejakej politickej spolupráci. Práve naopak, dodnes mám pocit, že som pre nich akýmsi strašiakom, ktorého treba mať bezpečne ďaleko od tela. To ale nech vysvetľujú iní. Aj prvá „verchuška“ KDH bola vybratá veľmi čudným spôsobom. Dnes by som povedal - bez výberového konania. Teda zasa len účel. Všetko smerovalo k strane akože katolíkov, ktorá vlastne stranou katolíkov už dávno nie je. Ja som kedysi napísal, že katolícky odboj na Slovensku bol vznikom KDH sprivatizovaný.

Eva Zelenayová

Na Bradle v roku 1968.

Foto archív

Zborník ako memento

Po roku 2015 a 2016 sa verejnosti dostáva do rúk tretí zborník zo seminára s témou „**Politickí väzni v 20. storočí**“, venovaný nielen väzenskej tematike, ale aj represiam, ktoré privádzali nevinných ľudí do väzení, či rovno na popravisko. Tému obsiahlej a zložitej, ktorú tieto tri semináre a zborníky určite nemohli vyčerpať. Všetky prednášky, ktoré odzneli sú však určité záchytné body, nad ktorými sa treba zamyslieť, od ktorých sa treba pobrať na ďalšiu cestu. Aj teraz, 30 rokov po zdanlivom konci bačovania červených súdruhov. Keď teraz zhovievavo pomlčíme o výčinoch po roku 1945, ktoré pri prižmúrení oboch očí mohli čiastočne súvisieť aj s koncom brutálnej vojny, ktože by si bol v roku 1948 pomyslel, keď videl tých pochodujúcich hlupákov, ktorí celý svoj rozum držali nad hlavou vo forme červenej zástavy, že skončí bez majetku, na desaťročia v žalári či rovno na popravisku? No a majstri pokroku aj s ich červenými zástavami sú späť! Pomaly, nebadane, ani nevieme ako, a opäť sú ich plné noviny či internet. A opäť nemajú najmenšie zábrany hlásať svoje hlúposti. A dobre vieme, že hlavným palivom revolúcie je hlúposť. Navyše dobre okorenená primitívnym stalinským propagandistickým slovníkom IV. cenovej skupiny, kam patrí napríklad aj živé používanie slova fašizmus.

Spôsoby našej „avantgardy mieru a pokroku“ výstižne definoval Nicolás Gómez Dávila, ktorý označil revolucionára za človeka, ktorý sa bojí ísť lúpiť sám. Takže netreba zabúdať na ich výčiny, ale ich postupne mapovať. Jeden z aspektov, na ktorý sme postupne poukázali v našich zborníkoch bol aj ten, že aj v samotnom väzenskom režime po roku 1948, príchodom sovietskych poradcov, nastal až civilizačný zlom a krutosť dozorcov spravila z väzenia jednu dlhodobú mučiareň. Ako poznamenal sovietsky disident Vladimír Bukovskij: „**Súd ich odsúdil k strate slobody a nie k strate zdravia. Krutosť ich trestov vôbec**

nezodpovedá povahe ich zločinov.“ Dokonca komunista Ján Uher po tom, čo sa oboznámil s dianím „v našich“, komunistických väzniciach napísal, že ako sa mali komunisti vo väzniciach prvej Slovenskej republiky „zníe takmer ako rozprávka.“

Tu treba skonštatovať, že aj keď štát a režim nie je veľmi štedrý k politickým väzňom, ktorí boli tým hlavným morálnym motorom politických zmien, ktoré ich dostali k moci, stále sa nájde dosť podporovateľov, vďaka ktorým môžeme nejaký zborník vydať, či vôbec usporiadať seminár. Veľmi vďační sme aj našim prednášajúcim, ktorí tiež prednášali bez nároku na honorár. Je len prirodzené, že príspevky sú rôznorodé, rovnako ako bez akejkoľvek cenzúry akceptujeme právo autorov vnášať do interpretácie dejinných udalostí svoje názory a hodnotové úsudky.

Tieto historické state na tému politickí väzni a represie však nevydávame len preto, aby sme ich miesto podržali v pamäti verejnosti. Toto memento je tu hlavne preto, aby k niečomu takému, čo sme tu zažívali za čias „budovania socializmu“, už nikdy nedošlo. Aby sme upozornili nielen na konkrétosti, ale aby sme poukázali aj na to, že zločiny sa nedajú len tak ľahko zamiesť pod koberec, pretože tá krv vytečie aj spod nich... Aby sa obyčajní ľudia ne-

museli opäť báť o svoj život, ak sa odmietnu pridať na stranu vrahov. A hlavne, aby normou pre výklad dejín sa stal vedecký, to znamená pluralitný výklad, aby sa skončilo s komunistickým výkladom našich dejín, ktorý opäť začína prevládať. Pretože komunistický výklad rovná sa zločinecký, čo si treba uvedomiť s plnou váhou tohto slova.

Aj na tom vidíme, že morálne sme od roku 1989 nejako veľmi nepokročili. Predovšetkým, treba si byť vedomý toho, že štát nevytvára ani pravdu, ani morálku. Tu stačí iba dodržiavať Desatoro. Kultivovaný štát má iba strážiť dodržiavanie práva, nemá čo šikanovať svojich občanov za ich slobodný názor. Zatiaľ je to žiaľ iba utópia, ale možno raz sa aspoň priblížime k stavu, aký som opísal v závere prvého zborníka, že trestný zákon by mal jednoducho stanoviť určité veličiny, každému zrozumiteľné a ľahko definovateľné. Tak ako je to pri majetkovej trestnej činnosti, kde výška trestu zásadne závisí od vyčíslenej výšky škody.

Toto by mohol byť jeden z prvých krokov na postupné utlmovanie intenzity permanentnej občianskej vojny, akú tu zažívame takmer každý deň. Najmä keď všade sa ešte nájdu komunistickí sudcovia, ktorí na paradigme nenávisti vyrastali a budovali svoju kariéru. A ich vzorní podávači, ktorí im vyrábali pseudohistorické argumenty, sú dodnes zabarikádovaní v tzv. „Slovenskej“ akadémii vied. Akurát že v súčasnosti triednu nenávisť vystriedala ľavičiarstva antieurópska rasistická nenávisť a s ňou súvisiaca represívna tolerancia. Nie sme utopisti, takže nerátame s tým, žeby sme akúkoľvek nenávisť odstránili úplne, ale treba ju pomocou rozumných zákonov dostať aspoň na úroveň, pri ktorej je možný pokojný život tých občanov, ktorí svoj život chcú naplniť prácou a nie planým politizovaním. Pretože o nenávisti, pretavenej do zákonov, ktoré posielali nevinných ľudí na desaťročia do gulagov a na popravisko, politickí väzni už veľmi dobre vedia svoje.

Ján Litecký Šveda

Ivan Štelcer a jeho slovenský príbeh

Vo veku 95 rokov zomrel v Trenčíne jeden z prvých ponovembrových členov a spoluzakladateľov celoštátnej organizácie politických väzňov KPVS (neskôr PV ZPKO) Ivan Štelcer.

Narodil sa 11. novembra 1923 v Predmieri v pôvodne zemianskej a učiteľskej rodine. Jeho otec Gejza, ale aj starý otec Jozef, boli známymi národovcami už v časoch Uhorska. Otec Gejza sa po roku 1918 zapojil aj do politickej práce v rámci HSLŠ, patril medzi najstatočnejších pracovníkov Hlinkovej strany. Presvedčenie o neodhateľnom práve Slovákov na samostatnosť si osvojil aj syn Ivan. Po násilnej likvidácii Slovenskej republiky sa preto zapojil do politického odboja proti čsl. štátu i jeho režimu.

Od roku 1945 si rodina veľa vytrpela. Napriek tomu sa – inak nadaným – synom podarilo začať študovať na Vysokej škole obchodnej. No v júni 1950, po úspešnom vykonaní písomnej časti štátnej skúšky, bol spolu s bratom Mariánom vylúčený zo štúdia. Iniciátorom pohonu na bratov bol neskorší akademik Jozef Zachar a člen straníckej skupiny, neskorší známy „reformátor“ Viktor Pavlenda.

Chceli oslobodiť Tisa

Ešte v roku 1945 si Štelcerovci založili ilegálnu skupinu pod názvom *Slovenské oslobodzovacie hnutie*. Jej náplňou boli letákové akcie. Ich hlavnou témou požiadavky na oslobodenie Dr. Jozefa Tisu, a vôbec politických predstaviteľov SR, taktiež protesty voči proticirkevným zásahom štátu a pod. Túto prvú fázu ich ilegálnej činnosti ŠtB neodhalila. Približne v rokoch 1953 – 1955 sa Ivanovi Štelcerovi podarilo zasláť do Rádia Roma niekoľko správ o všeobecnej situácii na Slovensku. Okrem toho, spolu s Pavlom Jančovičom pripravil viacero žiadostí určených predstaviteľom západných mocností. Vtedajšie bezpečnostné orgány (ŠtB) ciele tejto skupiny zhodnotili nasledovne: „Skupina vypracovala v roce 1954 MEMORANDUM určené pro kapitalistické zastupitelské úřady, v nichž žádají o vytvoření tzv. samostatného Slovenského státu v rámci nově vytvořené Evropské unie...“ (S odstupom času by sa dalo konštatovať, že úsilie Jančoviča a Štelcerovcov o niekoľko desaťročí predbehlo ciele slovenskej politiky.)

Do väzenia na doživotie

Jednu z ich poštových zásielok ŠtB odhalila a vypátrala aj spoluauctora Pavla Jančoviča. V apríli 1955 Jančoviča ako aj Štelcera príslušníci ŠtB zatkli a v októbri 1955 ako členov protištátnej skupiny nazvanej Pavol Jančovič a spol. Krajský súd v Trenčíne odsúdil na doživotie. Ak bol Pavol Jančovič hlavou organizácie, Ivan Štelcer bol jej dušou; ako mladý človek bol najaktívnejší a najodvážnejší. Pavol Jančovič na následky mučenia zo strany ŠtB v roku 1957 vo väzení umrel. Ďalších 11 osôb skupiny dostalo o čosi nižšie tresty. Otec Ivana Štelcera Gejza dostal 23 rokov, z čoho si odsedel sedem – od 8. apríla 1955 do 9. mája 1962. Pritom nik zo skupiny nič neukradol, nezdefraudoval, nevyzradil štátne tajomstvo, nikoho nezabil, nepodrezával príslušníkov bezpečnosti, ako to robili rôzni pochybní odbojári v Čechách či v Poľsku.

Ked' túžba po slobode bola zločinom

Jediným zločinom vodcov Jančovičovej skupiny bolo, že požadovali slobodné a samostatné Slovensko a s touto žiadosťou sa obracali aj do zahraničia. Že sa dovolávali samourčovacího práva slovenského národa a slobodných volieb.

Vo vyšetrovacej väzbe a väzeniach strávil Ivan Štelcer napokon vyše 13 rokov. Presne od 7. apríla 1955 do 9. mája 1968. Ako sa ho režim bál, vidno z faktu, že bol prepustený až v ten deň, ako bývalý minister vnútra SR Alexander Mach.

Príbeh Ivana Štelcera a Pavla Jančoviča je dôkazom toho, že aj v 20. storočí, ktoré sa vyznačovalo prudkými zmenami a striedaním protichodných politických režimov, sa našlo dosť ľudí, ktorí sa neriadili zásadou „kam vietor tam pláští“, ktorí neboli ochotní v principiálnych veciach robiť kompromisy. Ich príbeh je tiež dôkazom, že boj proti komunistickej totalite bol pre mnohých Slovákov súčasne aj bojom za slovenskú štátnu nezávislosť.

Je len škoda, že štátne orgány Slovenskej republiky – teda štátu, ktorý sa mohol zrodiť najmä vďaka obetiam mnohých statočných národovcov – si činnosť Štelcera, Jančoviča a spol. podnes nevyšli. A najtragickejším paradoxom je, že plody úsilia slovenských martýrov dnes užívajú ľudia či sily, ktoré si suverénne Slovensko neželajú...
Martin Lacko

Ivan Štelcer v roku 2011 v rozhovore s Martinom Lackom.

Foto autor

STALO SA

1. októbra 1869 bolo založené rk. Gymnázium v Kláštore pod Zbnievom.

2. októbra 1952 v procese pred Štátnym súdom v Košiciach boli odsúdení na trest smrti za „teroristickú činnosť a špionáž v prospech USA“ príslušníci Bielej légie: Ján Rešetka, Michal Mihok, Bohumil Gruber a Dr. Bodnár na trest smrti, Stanislav Hadač na doživotný žalár, Ján Minárik na 25 rokov, Jozef Ležák na 18 rokov a M. Madej na 15 rokov väzenia.

6. októbra 1938 podpredseda HSLS Jozef Tiso pozval do Žiliny členov Výkonného výboru Hlinkovej slovenskej ľudovej strany. K nim sa pripojili aj predstavitelia všetkých dôležitejších politických strán Slovenska a podpísali spoločné Vyhlásenie o autonómii Slovenska v rámci česko-slovenského štátu.

6. októbra 1948 Národné zhromaždenie v Prahe vynieslo zákon na ochranu ľudovodemokratickej republiky. Tento zákon č. 231/1948 a nariadenia, ktoré sa k nemu pripájali, postupne odstránili všetky pozostatky demokratického právneho poriadku v Česko-Slovenskej republike.

8. októbra 1938 prvá autonómna vláda Slovenska slávnostne prišla do Bratislavy a ujala sa výkonu štátnej moci na Slovensku. Jedným z jej prvých opatrení bol dekrét ministerstva vnútra o zastavení činnosti KSČ na Slovensku.

9. októbra 1919 Andrej Hlinka sa vrátil do Ružomberka. V noci z 11. na 12. októbra ho českí četníci odviekli z Ružomberka na Moravu a bez súdneho pokračovania ho väznili najprv v Mírove, potom v Brodke a nakoniec v Podolí pri Prahe až do 28. apríla 1920, keď ho museli prepustiť, lebo bol zvolený za poslanca do pražskej snemovne.

10. októbra 1938 predseda autonómnej vlády Slovenskej krajiny Jozef Tiso prvým vládnym nariadením vyhlásil slovenčinu za jediný úradný jazyk na Slovensku.

10. októbra 1919 bola založená Univerzitná knižnica v Bratislave.

13. októbra 1914 bola otvorená Alžbetínska univerzita v Bratislave.

18. októbra 1918 T. G. Masaryk vydal Washingtonskú deklaráciu (Vyhlásenie nezávislosti československého národa dočasnou vládou Československa), ktorou jeho „vláda“ vyhlásila samostatnosť česko-slovenského štátu. Česko-Slovensko teda formálne vzniklo v zahraničí, bez akéhokoľvek prejavu súhlasu obyvateľstva území, na ktoré si jeho tvorcovia robili nároky.

21. októbra 1947 československá vláda v Prahe predložila návrh zákona o stíhaní trestných činov proti štátu. Zákon mal odstrániť pochybnosť, či takéto činy na Slovensku sa majú stíhať podľa zákona na ochranu republiky č. 50/1923, alebo podľa zákona Slovenskej republiky č. 320/1940 Sl. z.

22. októbra 1997 na bratislavskom cintoríne v Ružinove sme sa rozlúčili so zanietym človekom za práva slovenského národa, podpredsedom organizácie politických väzňov JUDr. Valentom Michalíkom.

23. októbra 1915 na spoločnej konferencii Slovenskej ligy a Českého národného združenia v Clevelande uzavreli prvú dohodu o spolupráci amerických Čechov a Slovákov, ktorá vošla do dejín ako Clevelandská dohoda. Český návrh tejto dohody bol stručný a jasný: Program: 1. Samostatnosť tak Česka, ako aj Slovenska. 2. Spojenie českého a slovenského národa vo federatívnom zväzku štátov s úplnou národnou autonómiou Slovenska, s vlastným snemom, s vlastnou štátnou správou, úplnou kultúrnou slobodou, teda aj s plným právom užívania slovenského jazyka, s vlastnou finančnou a politickou správou, so štátnym jazykom slovenským.

25. októbra 1949 vláda zriadila Úrad pre veci cirkevné, na ktorého čelo postavila

komunistického predáka A. Čepičku. Jeho poverencom pre Slovensko sa stal G. Husák.

26. októbra 1939 na slávnostnom zasadnutí Slovenského snemu jednomyselne zvolili za prvého prezidenta Slovenskej republiky Dr. Jozefa Tisu, ktorému hneď oznámili výsledok voľby. Zložením Ústavou SR predpísanej prisahy bol uvedený do úradu.

26. októbra 1942 Spojené štáty americké uznali Benešovu „československú vládu v zahraničí“.

27. októbra 1907 maďarskí žandári strieľali do zhromaždeného davu veriacich, ktorí protestovali proti maďarským kňazom vyslaným do ich obce Černej, aby vysvětili nový kostol. Zavraždili 15 osôb a vyše 80 osôb zranili. Občania Černej žiadali, aby kostol vysvětil ich rodák Andrej Hlinka, z ktorého iniciatívy bol kostol postavený. Maďarské súdy potom ešte súdili 55 obyvateľov Černej a odsúdili 22 mužov a 16 žien spolu na 36 rokov a 6 mesiacov väzenia.

27. októbra 1944 prieskumná hliadka pozostávajúca zo siedmich nemeckých vojakov obsadila baštu Povstania v Banskej Bystrici. Jediná strelba sa ozývala v okolí liehovaru.

27. októbra 1945 americká vláda vydala Dr. Jozefa Tisa a ďalšie slovenské politické osobnosti vláde Československej republiky. E. Beneš vydal „prezidentský dekrét“ č. 137/1945 o trestaní niektorých previnení proti národnej cti (tzv. malý retribučný dekrét), o zaistení nespohľadných osôb a o osobitných táborech pre nútené práce.

27. októbra 1968 Národné zhromaždenie ČSSR prijalo ústavný zákon č. 143/1968 o československej federácii.

Október 1893 minister osvety gróf Albin Csáky vydal nariadenie, ktorým rozkázal na mieste prepustiť zo služby všetkých učiteľov, ktorí nevedia po maďarsky.

NAPÍŠALI

■ **Marián Leško** v článku „Zápas o vedomie“ (NOVÉ SLOVO, 3. 3. 1983, s. 1 – 2): „Je nesporne správne, ak sa politicko-výchovná práca chápe ako záležitosť celospoločenská, nielen ako záležitosť, za ktorú nesú zodpovednosť len pracujúci ideologického úseku. Základné organizácie strany musia posudzovať svoju činnosť aj z tohto aspektu, že sú zodpovedné nielen za výchovu svojich členov, ale aj za ideovo výchovné pôsobenie na všetkých občanov v okruhu svojej práce.“

■ **Marián Leško** v článku „Nič iné než prestavbu“ (NOVÉ SLOVO, 31. 3. 1988, s. 4): „Z toho zároveň vyplynulo, že odkaz februára 1948 nás zaväzuje k tomu, aby sme k riešeniu nových úloh a k prestavbe vo všetkých oblastiach života spoločnosti pristupovali s rovnakým revolučným zaujatím, ako ich riešila komunistická strana pri usku-

točňovaní socialistickej revolúcie v období budovania socializmu...“

■ **Marián Leško** v článku „Podnety premieňať na činy“ (NOVÉ SLOVO, 25. 2. 1988, s. 2): „... My v redakcii NOVÉ SLOVO sa cítime byť súčasťou kritickovýchodiskového prúdu, ktorý v prestavbe nachádza svoju dejinnú príležitosť pre sebarealizáciu. Budeme ňou tým viac, čím väčšiu podporu a spoluprácu nám poskytnú naši autori i čitatelia. Iba na ich základe môžeme podnety výročnej členskej schôdze premieňať na činy – na bojovú komunistickú publicistiku, hodnú doby prestavby a demokratizácie.“

Poznámka redakcie: Marián Leško bol po roku 1989 politickým komentátorom denníka SME a ďalších periodík, v súčasnosti zastáva funkciu poradcu prezidentky SR Zuzany Čaputovej.

PRIPOMÍNAME SI

V októbri si pripomíname významné životné jubileá týchto našich členov. Spomíname aj na tých, ktorí sa tejto slávnosti nedožili.

45 rokov

Elena Bystrianska, Lučenec
13.10.1974

50 rokov

Ing. Ivan Kliment, Lučenec 1.10.1969

60 rokov

Rafael Rafaj, Bratislava 19.10.1959

65 rokov

Mária Gašperíková, Topoľčany
16.10.1954

70 rokov

Ján Brodňanský, Košice 21.10.1949

80 rokov

Ján Mravec, Ivanka pri Dunaji
19.10.1939

82 rokov

Alžbeta Bileková, Bratislava
6.10.1937
Agnesa Molčanová, Bratislava
16.10.1937

84 rokov

Zuzana Mathiová, Bratislava
6.10.1935
Ing. Michal Záhorský, Bratislava
8.10.1935

85 rokov

Štefan Baňás, Martin 17.10.1934
Antónia Dudášová,
Dubnica nad Váhom 4.10.1934
Magdaléna Šporerová, Bratislava
23.10.1934

86 rokov

Emília Nižňanská, Vrbové 29.10.1933
Ondrej Šišulák, Bratislava 6.10.1933
Anna Petrušková, Bratislava
24.10.1933

87 rokov

Mária Hodeková, Nitra 1.10.1932
Ferdinand Lasica, Bratislava
19.10.1932

88 rokov

MUDr. Teodor Streicher, Bojnice
9.10.1931

89 rokov

JUDr. Ing. Ján Kovačovský, Šenkvice
30.10.1930

91 rokov

Lívia Brhlovičová, Bratislava
30.10.1928

96 rokov

Anna Polačková, Bratislava
20.10.1924

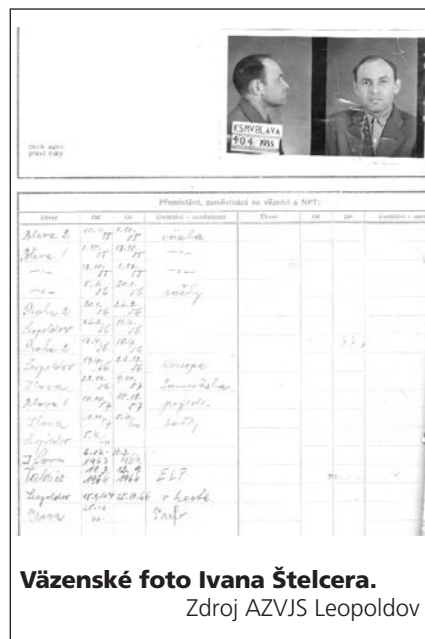

**Jubilantom
srdčne
blahoželáme**

PRISPELI NA ČINNOSŤ

JUDr. Peter Brňák, Bratislava 50 EUR
MUDr. Dagmar Pechová, Bratislava 10 EUR
Jaroslav a Lýdia Plačková, Košice 20 EUR
Ján Brodňanský, Košice 10 EUR
Ludovít Virčík, Vysoká nad Uhom 16 EUR
Emília Ihnátová, Košice 1 EUR
Juraj Koperdák 50 EUR
Magda Suchy, Kanada 100 EUR
Anna Polačková, Bratislava 10 EUR
Darina Klímová, Bratislava 10 EUR
Ladislav Nebus, Trenčín 40 EUR
Jozef Horváth, Križovany nad Dudváhom 30 EUR
Terézia Holecová, Šenkvice 20 EUR
Ing. Ivan Uhlár 50 EUR
Margita Bartovičová, Šurany 8 EUR
Petronela Šustová, Piešťany 50 EUR

*Darcom vyslovujeme
úprimné poďakovanie*

Väzenské foto Ivana Štelcera.
Zdroj AZVJS Leopoldov

Výzva

Vážení členovia PV ZPKO, sympatizanti, priatelia. Naša organizácia dlhodobo zápasí s neštandardnou situáciou, keď pripravuje plány svojej činnosti bez krytia finančnými prostriedkami. Nedostatok peňazí nás núti obrátiť sa na Vás s výzvou o pomoc. Vydávanie Svedectva nie je ďalej možné zabezpečiť z prostriedkov štátnej dotácie, preto sa obraciame na Vás s prosbou, vyhľadať vo Vašom okolí potenciálnych sponzorov nášho časopisu. Ak nebude vychádzať, akoby sme stra-

tili nástroj prezentácie vlastného jestvovania. Azda neprajníci by sa tomu aj potešili. Veríme však, že sa nájdú podporovatelia ideálov, za ktoré sme trpeli, a ktoré hodláme aj naďalej chrániť a obhajovať. Záujemcovia o pomoc pre naše Svedectvo môžu poslať svoj príspevok na číslo účtu: **SK74 3100 0000 0040 0012 8109, BIC: LUBASKBX, alebo sa kontaktujte na tel. číslach 0902 199 429 a 0905 737 790.**

Darcom úprimne ďakujeme.
Vedenie PV ZPKO a časopisu Svedectvo

● **Malé knižkupectvo Svojet** v bratislavskej Liga pasáži ponúka knihy, ktoré inde nekúpite. Historickú, vlasteneckú literatúru bez politickej korektnosti, zborníky, kalendáre a časopisy vrátane Svedectva. Otváracie hodiny v pondelok až štvrtok sú od 10.00 do 13.00 a od 13.30 do 16.30, vo štvrtok do 17.30 hod. V piatok od 9.00 do 13.00 a od 13.30 do 14.30 hod. Informácie na 0903 946 718.

Dunajská 18
Liga Pasáž
811 09 Bratislava
Telefón: 0903 946 718
Email: kniha.svojet@gmail.com
Web: www.svojet.sk

■ Úradné hodiny v kancelárii Predsedníctva PV ZPKO v Bratislave na Obchodnej ulici č. 52 sú **v pondelok a v stredu od 9.00 hod. do 13.00 hod.**

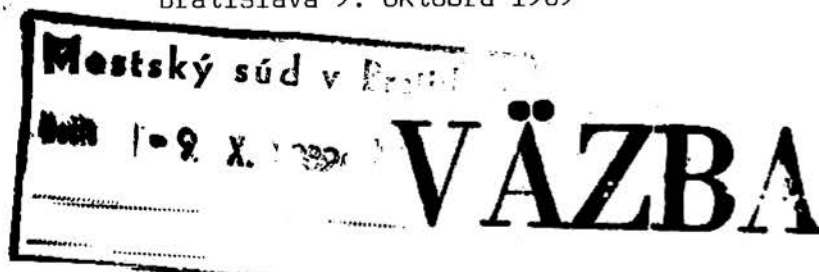
AT 48/89

Mestská prokuratúra v B R A T I S L A V E

Č.k.: 1 Kv 953/89

Bratislava 9. októbra 1989

Mestský súd

v B r a t i s l a v e

Podľa § 176 ods.1 Tr.por. podávam obžalobu na:

1. **JUDr. Jána Čarnogurského**, nar. 1. 1. 1944 v Bratislave, trvale bytom tamtiež, ul.K.Adlera č.10, bez pracovného pomeru, vo väzbe od 14.8. 1989;
2. **PhDr. Miroslava Kusého, CSc.** nar. 1. 12. 1931 v Bratislave, trvale bytom tamtiež, Slowackého ul.č.21, vedeckého pracovníka URBION-u, vo väzbe od 14.8. 1989 do 6.10.1989;
3. **Hanu Šolcovú-Ponickú**, nar.15. 7. 1922 v Haliči, okr.Lučenec, trvale bytom v Bratislave, Čičerinova ul.č.10, prechodné bydlisko Lukavica č.1, okr.Zvolen, dôchodkyňa;
4. **Antona Seleckého**, nar. 17. 6. 1950 v Trenčíne, trvale bytom v Bratislave, Belinského ul.č.24, technika Geologického ústavu D.Štúra v Bratislave;
5. **MUDr. Vladimíra Maňáka**, nar. 11. 2. 1923 v Poprade, trvale bytom v Bratislave, Šmeralova ul.č.24, dôchodcu;

ž e :